

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ
МАЛОВАЦЬКИЙ ОЛЕКСІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ
ВИСНОВОК

Київ

**за результатами перевірки відомостей, викладених у повідомленнях
суддів Шевченківського районного суду міста Києва Овсеп'ян Тетяни
Володимирівни, Кваші Антоніни Валеріївни**

До Вищої ради правосуддя 10 вересня та 11 жовтня 2019 року (вхідні № 4630/0/6-19, № 4630/1/6-19) надійшли повідомлення суддів Шевченківського районного суду міста Києва Овсеп'ян Т.В., Кваші А.В. про втручання в діяльність суддів щодо здійснення правосуддя.

На підставі протоколу автоматизованого розподілу матеріалу між членами Вищої ради правосуддя від 10 вересня 2019 року № 4630/0/6-19 та протоколу передачі справи раніше визначеному члену Вищої ради правосуддя від 11 жовтня 2019 року № 4630/1/6-19 вказані повідомлення передано члену Вищої ради правосуддя Маловацькому О.В. для здійснення перевірки.

За результатами перевірки матеріалів за повідомлень суддів Шевченківського районного суду міста Києва Овсеп'ян Т.В., Кваші А.В. про втручання в їх діяльність як суддів щодо здійснення правосуддя, встановлено таке.

У повідомленні судді Овсеп'ян Т.В., Кваша А.В. вказали, що 4 вересня 2019 року адвокатами було здійснено втручання у діяльність суддів під час розгляду кримінального провадження за обвинуваченням у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених пунктом 12 частини другої статті 115, частини другої статті 28, частини першої статті 263 КК України, відомості щодо яких внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № від 16 квітня 2015 року, справа

Зокрема, судді зазначили, що захисники поводити себе некоректно, не виконували розпорядження головуючого судді, у зв'язку з чим їм неодноразово було зроблено зауваження, на які вони не реагували, чим затягували судовий процес.

У подальшому, захисник без дозволу головуючого почав надавати свої пояснення та вказав, що заперечує щодо дій головуючого судді, зазначивши: «У цьому провадженні вже неодноразово було доведено, що коли мовчить закон – говорить вулиця. Наразі в залі тихо. Що треба зробити? Треба показати силу? Силу вам покажуть. Треба показати позапроцесуальний

примус? Його покажуть. Ви не можете обмежити нас в захисті клієнтів і висловленні позиції, ні мене, ні мого колегу».

На думку суддів Овсеп'ян Т.В. та Кваші А.В. вказана поведінка захисника свідчить про прямі їм погрози та носить ознаки втручання у їх діяльність під час розгляду цього кримінального провадження.

З аналогічними повідомленнями судді звернулися до Генерального прокурора України.

Відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод метою забезпечення незалежності судової влади є гарантування кожній особі основоположного права на розгляд справи справедливим судом тільки на законній підставі та без будь-якого стороннього впливу.

Незалежність судової влади є головною умовою забезпечення верховенства права, ефективного захисту прав і свобод людини та громадянина, юридичних осіб, інтересів суспільства й держави.

Незалежність і недоторканність суддів гарантуються статтями 126, 129 Конституції України, якими встановлено, що судді при здійсненні правосуддя є незалежними та керуються верховенством права.

Згідно зі статтею 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Втручання в діяльність судді щодо здійснення правосуддя забороняється і має наслідком відповідальність, установлену законом.

Суддя зобов'язаний звернутися з повідомленням про втручання в його діяльність як судді щодо здійснення правосуддя до Вищої ради правосуддя та до Генерального прокурора.

Пунктом 23.3 Регламенту Вищої ради правосуддя встановлено, що отримавши звернення, член Ради здійснює підготовку його до розгляду. Під час підготовки до розгляду член Ради проводить перевірку з метою встановлення (підтвердження) фактів втручання в діяльність судді, а також дій, що несуть загрозу незалежності суддів та авторитету правосуддя.

На запит члена Вищої ради правосуддя Маловацького О.В. листом від 28 листопада 2019 року № 17/2/1-р-19 Генеральна прокуратура України повідомила, що повідомлення суддів Шевченківського районного суду міста Києва Овсеп'ян Т.В., Кваші А.В. направлено до Головного управління Національної поліції у місті Києві листом від 21 листопада 2019 року № 17/2/1-377-16.

Листом від 10 грудня 2019 року № 27643/125/23/1/03-19 Головне управління Національної поліції у місті Києві повідомило, що 27 листопада 2019 року слідчим відділом Шевченківського управління поліції ГУНП у місті Києві відомості, які містились у заяві судді Шевченківського районного суду міста Києва Овсеп'ян Т.В., внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № _____ з попередньою правовою кваліфікацією кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 376 КК України та розпочато досудове розслідування.

Як вбачається із повідомлень, судді Овсеп'ян Т.В. та Кваша А.В. вважають, що поведінка адвокатів під час розгляду вищевказаного кримінального провадження стосовно обвинувачених є втручанням в їх діяльність як суддів та підставою для звернення з повідомленням відповідно до статті 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Стаття 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод передбачає, що кожен має право на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів.

Гарантії вказаної статті Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод поширюються і на висловлення поглядів чи критики, озвучення певних припущень.

У рішенні Європейського суду з прав людини у справі «Українська прес-група проти України» від 29 березня 2005 року висловлено позицію, що при дотриманні умов § 2 статті 10 Конвенції право вільно передавати інформацію поширюється не лише на «інформацію» та «ідеї», які сприймаються сприятливо або вважаються необразливими чи нейтральними, але й такі, які ображають, шокують чи викликають стурбованість. Такі є вимоги плюралізму, толерантності і лібералізму, без яких немає «демократичного суспільства».

Судді, які ухвалюють рішення іменем України та є публічними особами, при виконанні своїх обов'язків повинні враховувати інтерес до них з боку суспільства та право інших осіб висловлювати свої оціночні судження стосовно здійснення правосуддя, а також розрізняти спроби втручання в їхню діяльність із здійснення правосуддя та вираження іншими особами своїх думок, припущень, критики на адресу суддів.

Як зазначається у Висновку Консультативної ради європейських суддів № 18 (2015) «Позиція судової влади та її відносини з іншими гілками державної влади в умовах сучасної демократії», довіру й повагу потрібно постійно завойовувати і зберігати за допомогою відмінної роботи судів на основі найвищих стандартів.

Таким чином, доводи на які посилаються у своїх повідомленнях судді Овсеп'ян Т.В. та Кваша А.В., зокрема, висловлювання адвоката стосовно обмеження в захисті клієнтів і висловленні позиції його та адвоката тощо, є відображенням їх точки зору стосовно розгляду справи в якій вони є захисниками і не може бути підставою для застосування заходів, передбачених статтею 73 Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Враховуючи наведене, вношу пропозицію про відмову у вжитті заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя за повідомленнями суддів Шевченківського районного суду міста Києва Овсеп'ян Тетяни Володимирівни, Кваші Антоніни Валеріївни про втручання в їх діяльність як суддів щодо здійснення правосуддя.